

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete
8100 Várpalota, Gárdonyi Géza u. 39.
Tel: 592 660. Pf.: 76. fax: 592 676
e-mail: varpalota@varpalota.hu

ELŐTERJESZTÉS

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének
2022. szeptember 20-i rendkívüli ülésére

A határozati javaslat elfogadásához minősített többség szükséges.

Tárgy: Várpalota Város Önkormányzatának (Ellátásért felelős) tulajdonát képező víziközmű vagyon helyzetének és az ahhoz kapcsolódó feladatellátási kötelezettségek teljesítésének áttekintése, valamint döntés a feladatellátási kötelezettség és ahhoz kapcsolódó vagyon Magyar Állam részére történő átruházásáról

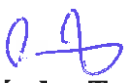
Előterjesztő: Campanari-Talabér Márta polgármester

Előkészítő: **Kugler Gyula**
Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt. (Vezérigazgató)
Pecánkáné Szőke Judit
Pénzügyi Iroda (Pénzügyi csoportvezető)
Kotzó Szabolcs
Kabinet Iroda (Környezetvédelmi ügyintéző)

A határozati javaslat a törvényességi követelményeknek megfelel. A napirend a Möt. 46. § (2) bekezdés c) pontja alapján zárt ülésen is tárgyalható.

Ellenőrizte:

Bérczes Beáta
jogi előadó

Sándor Tamás
aljegyző

dr. Ignác Anita Éva
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A. AZ ELŐZMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE

1. A települési önkormányzat tulajdonát képező víziközmű-vagyon üzemeltetése tárgyában létrejött víziközmű-üzemeltetési jogviszony rövid bemutatása

A BAKONYKARSZT Zrt. a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvényben (a továbbiakban: Vksztv.) meghatározottak alapján, mint szolgáltató látja el - az Önkormányzattal, mint Ellátásért felelőssel kötött üzemeltetési szerződés alapján - a szolgáltatási területén az ivóvíz- és szennyvízcsatorna szolgáltatást úgy, hogy a víziközművek az Ellátásért felelős önkormányzatok tulajdonát képezik.

A BAKONYKARSZT Zrt. az Önkormányzatokkal korábban megkötött üzemeltetési szerződésben foglaltak szerint működik, végzi a rábízott szolgáltatási feladatokat.

Az utóbbi években a BAKONYKARSZT Zrt. gazdasági helyzete és lehetőségei jelentős mértékben megromlottak, erről a 2022. május 18-án megtartott Közgyűlésen a részvényesek részletes tájékoztatást kaptak.

A BAKONYKARSZT Zrt. gazdálkodását már az elmúlt években is jelentősen nehezítették a több mint 10 éve változatlan szolgáltatási díjak, valamint az időközben bevezetésre került külön adók. A nehéz helyzetet az idei évtől súlyosbítja az évtizedek óta nem tapasztalt jelentős infláció. Az energia-, a nyers- és alapanyagárak mérhetetlen drágulása, valamint egyes anyagok hiánya miatt fellépő beszerzési nehézségek, továbbá az €/Ft árfolyam elszabadulása komoly finanszírozási problémákat jelent a Társaság számára. A kialakult állapotot tovább nehezíti az orosz-ukrán háborús helyzet.

A BAKONYKARSZT Zrt. a villamos energia áremelkedését már a 2021. évben lefolytatott, 2022-es évre vonatkozó közbeszerzési eljárások során megérezte. A világgpiaci helyzetet még tovább súlyosbította az „Orosz-Ukrán konfliktus” 2022. februárjától, miáltal a korábban szárnyaló földgáz és villamos energiaárak 2022. tavaszára az egekbe emelkedtek.

A víziközmű szolgáltatás területén – így a BAKONYKARSZT Zrt. esetében is – a legjelentősebb beszerzésnek egyértelműen a villamos energia beszerzése tekinthető. A Társaság minden tőle telhetőt megtett annak érdekében, hogy úgy 2022. évre, mint 2023. évre a működéshez szükséges villamos energiát biztosítsa. A BAKONYKARSZT Zrt. a 2022. évre szükséges villamos energia mennyiséget 63,45 Ft/kWh nettó egységáron vásárolja, ami a 2021. évre szóló villamosenergia ár háromszorosa. E jelentős többletköltség a felhasználókra jogszabályi kööttség miatt nem hárítható át – így a bevételek nem növelhetők –, ami önmagában már az idei évben is a Társaság működőképességének, fenntarthatóságának határait feszegeti.

A BAKONYKARSZT Zrt. Igazgatósága az idei év nyár elején elindította a 2023. évre vonatkozó villamos energia beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárást, melyre két ajánlattevő jelentkezett. Bár az eljárást a bírálóbizottság érvénytelennek minősítette, az ajánlattevők 194,- Ft/kWh, illetve 273,- Ft/kWh ajánlatot tettek. Ebből már napjainkban következtetések vonhatók le azzal kapcsolatban, hogy 2023. évben milyen villamos energia egységárral lehet számolni.

Sajnos egyértelműen kijelenthető, hogy a villamos energiaár ilyen szintű emelkedése (közel 4 milliárd forint többlet költség csak a villamos energia ár miatt!), illetve az infláció miatti egyéb beszerzések jelentős áremelkedése következtében a Társaság működése a jövő esztendőre vonatkozólag veszélybe került, ezáltal alapvető szerződéses feladatainak ellátása elháríthatatlan akadályokba fog ütközni!

Bár jogszabályi lehetőség van arra, hogy az Ellátásért felelősök, – a Társaság pénzügyi helyzetének javítása érdekében – a BAKONYKARSZT Zrt.-be pótbefizetéseket eszközölhetnek, azonban az Önkormányzatok jelenlegi anyagi helyzetében ez nem reális alternatíva. A Magyar Állam azonban,

amennyiben a BAKONYKARSZT Zrt. a továbbiakban is önkormányzati tulajdonban marad, a Társaság veszteségét a továbbiakban sem finanszírozza, tehát anyagi segítséget nem nyújt.

A Vksztv. 2021. június 13-i módosítása lehetőséget teremtett arra, hogy integrációs program keretében a víziközműszolgáltatást, mint önkormányzati közfeladatot az Ellátásért felelősök az állam részére önkéntesen, ingyenesen átadhatják. A törvény módosítása lehetővé teszi, hogy az önkormányzatok és a tulajdonukban működő szolgáltatók (BAKONYKARSZT Zrt.) a közszolgáltatáshoz kapcsolódó vagyont és az azzal járó feladatokat, azaz az Ellátásért felelősi jogkört az Állam részére átadhatják, ezzel az állami integrációs folyamatban részt vehetnek.

Az integrációs program lehetőséget biztosít arra is, hogy az Önkormányzat a BAKONYKARSZT Zrt.-nél fennálló tulajdonrészét (részvényét) ingyenesen átruházhassa az Államra. Az Állam elsődleges 2022-ben végrehajtandó célja a többségi önkormányzati tulajdonú társaságokban legalább 5%-os tulajdonrész (részvény) megszerzése, és ezt követően egy ázsíós tőkeemeléssel 2022. év végig a víziközműszolgáltatás jelen keretek közötti folyamatos biztosítása.

Amennyiben az Önkormányzat az Integrációs folyamatban nem vesz részt, a Társaságot érintő kötelezettségek teljesítésében tulajdonrésze arányában köteles részt venni.

A víziközmű vagyon az önkormányzatok korlátozottan forgalomképes törzsvagyonába tartozik. Az önkormányzati képviselő-testület gyakorolja a tulajdonosi jogosítványokat, ezért testületi döntést kell hozni a programban való részvételről, majd ezt követően külön megállapodásokat kell kötni a víziközmű vagyon és működtető vagyon, valamint a fel nem használt fejlesztési források államra történő ingyenes átruházásáról, továbbá a Vksztv. által biztosított kereteken belül az önkormányzattal szolgáltatási jogviszonyban álló társaságban fennálló tulajdoni részesedés állam javára történő esetleges átruházásáról.

Az országosan meghirdetett integrációs programban egy előzetes felmérésre volt szükség, (jelentkezők köre és a 2022-es évben várható veszteségek felmérése) melyhez minden Polgármesternek egy joghatállyal nem járó előzetes szándéknyilatkozatot kellett tennie a Nemzeti Vízművek Zrt. irányába arról, hogy az integrációs folyamatban részt kívánnak venni.

Fontos szempont: ha egy víziközmű rendszernek több tulajdonosa van, az Önkormányzatok tulajdonában lévő víziközművek ingyenes átadására, azaz az integrációra csak akkor kerülhet sor, ha az összes tulajdonos Önkormányzat képviselőtestülete ehhez hozzájárul.

Várpalota Város Önkormányzat tulajdonát képező víziközmű-vagyonra vonatkozóan aktuális vagyon értéke 2.552.757.878.- Ft

2. A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal esetleges eljárásai:

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal előtt eljárás nincs folyamatban.

B. A JOGI HÁTTÉR BEMUTATÁSA

A víziközmű vagyon jogi helyzete és e vagyonhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek

1. A víziközmű fogalma

Olyan közcélú vízilétesítmény, amely

- a) település vagy települések közműves ivóvízellátását, ezen belül az ivóvíztermelést, az ehhez kapcsolódó ivóvízbázis-védelmet, az ivóvízkezelést, -tárolást, -szállítást és - elosztást, felhasználási helyekre történő eljuttatást, mindezekhez kapcsolódóan a tűzvíz biztosítását vagy
- b) a közműves szennyvízelvezetés során (egyesített rendszer esetén a csapadékvízvezetést is ideértve) a szennyvíz felhasználási helyekről történő összegyűjtését, elvezetését, tisztítását, a keletkező szennyvíziszap kezelését és a tisztított szennyvíz hasznosítását, elhelyezését szolgálja.

[ld.: Vksztv. 2. § 20. pont]

2. A víziközművek tulajdoni helyzete

Vksztv. 6. § (1) bekezdése értelmében víziközmű kizárólag az állam vagy települési önkormányzat tulajdonában állhat.

A víziközmű-vagyon tulajdonjogát az ellátásért felelősök az államra térítésmentesen, nyilvántartási értéken történő átvezetéssel átruházhatják. A térítésmentes vagyonátruházás az általános forgalmi adó szempontjából közcélú adománynak minősül, azt ÁFA fizetési kötelezettség nem terheli.

[ld.: Vksztv. 5/H. § (2) bekezdés és a 6. § (1) és (3) bekezdései]

3. A víziközműhöz kapcsolódó ellátási felelősség tartalma

A közműves ivóvízellátással és a közműves szennyvízelvezetéssel és -tisztítással kapcsolatos víziközmű-szolgáltatási feladatok elvégzésének kötelezettsége, amely az államot vagy a helyi önkormányzatot, mint ellátásért felelőst terheli.

[ld.: Vksztv. 1. § (1) bekezdés c) pont]

Víziközmű-szolgáltatási feladatok tartalma:

- víziközmű-működtetés: a víziközmű üzemeltetésével, valamint a víziközmű-fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek összessége,
- víziközmű-fejlesztés: víziközműre irányuló olyan beruházási vagy felújítási tevékenység, mely célja szerint:
 - új víziközmű létesítését,
 - a meglévő víziközmű bővítését,
 - rekonstrukcióját és
 - pótlását is magába foglalhatja,

A fentiekén túl az ellátásért felelős kötelezettsége a víziközműhöz kapcsolódóan az alábbi feladatok elvégzése is:

- köteles megteremtteni a víziközmű-szolgáltatás infrastrukturális előfeltételeit, ennek keretében pedig:
 - víziközművet létesít és tart fenn,
 - a nem önkormányzati vagy állami tulajdonban álló víziközmű tulajdonjogát megszerzi,
 - nyilvántartja a tulajdonában álló víziközműveket,
 - víziközmű-fejlesztés útján gondoskodik a víziközmű-szolgáltatás folyamatos, az előírt minőségi paraméterekkel történő biztosításáról,
 - végrehajtja a jogszabályokból és a hatósági határozatokból rá háruló feladatokat.
- az ellátási területen köteles gondoskodni arról, hogy a felhasználók a víziközműszolgáltatást az igényelt mennyiségben, minőségben és szolgáltatási színvonalon igénybe tudják venni;

- kiválasztja a víziközmű üzemeltetését ellátó víziközmű-szolgáltatót, és a víziközmű vagyon üzemeltetésére üzemeltetési jogviszonyt létesít,
- a víziközmű-szolgáltató útján gondoskodik a közműves ivóvízigények kielégítéséről, a szennyvíz törzshálózatba bocsátott szennyvizek elvezetéséről, tisztításáról és környezetvédelmi követelmények szerinti elhelyezéséről,
- figyelemmel kíséri a víziközmű-szolgáltató üzemeltetési szerződésből és jogszabályból fakadó víziközmű-üzemeltetési tevékenységét és az e célra rendelt pénzeszközök felhasználását

[ld.: Vksztv. 2. § 21. és 22. pontok továbbá a Vksztv. 5/F. § (1)-(3) bekezdései]

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban Möt.) 13. § (1) bekezdés 21. pont szerint a helyi önkormányzat feladatát képezi víziközműszolgáltatás biztosítása akkor, ha a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A fentiek alapján is megállapítható, hogy Várpalota Város Önkormányzata Várpalota város közigazgatási területén belül a víziközmű-szolgáltatás biztosítása tekintetében ellátásért felelősnek minősül.

4. A fel nem használt víziközmű-fejlesztési források helyzete

A Vksztv. 5/H. § (4) bekezdése alapján *Az önkormányzati tulajdonban álló víziközmű-vagyon (2) vagy (3) bekezdés szerinti átruházásához kapcsolódóan a 18. § szerinti víziközműfejlesztésre fel nem használt források tulajdonjoga a korábbi ellátásért felelőstől nyilvántartási értéken történő átvezetéssel, térítésmentesen az államra száll. A fejlesztési források átadásátvételéről az érintett önkormányzat és az állam képviselőjében eljáró szervezet írásban megállapodik.*

C. A HELYI ÖNKORMÁNYZAT TULAJDONÁBAN ÁLLÓ VÍZKÖZMŰVAGYON FORGALOMKÉPESSÉGE

A helyi önkormányzat tulajdonában álló víziközmű a helyi önkormányzat korlátozottan forgalomképes törzsvagyonát képezi.

[ld.: a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvt.) 5. § (5) bekezdés a) pont]

E korlátozottan forgalomképes törzsvagyon-elem és annak részei ugyanakkor az állam javára átruházhatók; ennek lehetőségét teremti meg ugyanis általános jellegű szabályozással az Nvt. 14. § (1) bekezdése, speciális jellegű szabályozással pedig a fent már idézett Vksztv. 5/H. § (2) bekezdése.

D. A HELYI ÖNKORMÁNYZAT HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE A TULAJDONÁBAN ÁLLÓ VÍZKÖZMŰVAGYON ÉS AZ AHOZ KAPCSOLÓDÓ ELLÁTÁSI FELELŐSSÉG ÁTRUHÁZÁSA TEKINTETÉBEN

Mint az előterjesztés A/1. pontjában jeleztük pótbefizetésre, tőkeemelésre az Ellátásért felelősök részéről pénzügyi forrás hiányában nincsen lehetőség.

2020. novemberében az állami víziközmű-stratégiai célkitűzésekkel összhangban létrejött a 100%-os állami tulajdonban álló Nemzeti Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: NV Zrt.), amely cég arra hivatott, hogy az állami tulajdonú víziközmű felett, valamint a Vksztv. 5/H. § alapján az állam tulajdonába kerülő víziközmű működtető eszközök és rendszerfüggetlen víziközmű-elemek felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét,

valamint az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény rendelkezései alapján a víziközmű-szolgáltató társaságok állami tulajdonú társasági részesedése felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorolja.

A Vksztv. 2021. évi módosításával megnyílt annak a lehetősége, hogy az önkormányzat az őt terhelő ellátási felelősséget az NV Zrt. útján a Magyar Államra ruházza át.

A Magyar Állam képviseletében eljáró NV Zrt. a víziközmű-szolgáltatáshoz kapcsolódó ellátásért felelősség átadásához kapcsolódóan Integrációs Programot dolgozott ki az ellátásért felelős önkormányzatok közreműködésével.

Az Integrációs Programban történő részvétel az önkormányzatok részéről önkéntes alapon történik, vagyis a jelen előterjesztés mellékletét képező átruházási megállapodásban kizárólag akkor vesz részt, ha erről a Képviselő-testület meghozza a jelen előterjesztés részét képező határozati javaslat szerinti határozatát.

Az Integrációs Program soron következő lépése, hogy az ellátásért felelős önkormányzatok a tulajdonukban álló víziközmű és a hozzá szervesen kapcsolódó és önkormányzati tulajdonban lévő működtető vagyont, továbbá a víziközművek részeként az ingatlan vagyont ingyenesen a Magyar Államra ruházzák a jelen előterjesztés mellékletét képező megállapodások keretében.

A fentiek alapján az alábbi határozati javaslatot terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé. Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést napirendre venni, megtárgyalni, és döntését meghozni szíveskedjen!

Várpalota, 2022. szeptember 19.

Campanari-Talabér Márta
polgármester
4.

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete
8100 Várpalota, Gárdonyi Géza u. 39.
Tel: 592 660. Pf.: 76. fax: 592 676
e-mail: varpalota@varpalota.hu

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2022. szeptember 20-i rendkívüli ülésén a következő határozatot hozta:

...../2022. (IX. 20.) képviselő-testületi
h a t á r o z a t:

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete kinyilvánítja azon szándékát, miszerint az Önkormányzatot terhelő víziközmű-szolgáltatás biztosítása vonatkozásában fennálló ellátási kötelezettségének Magyar Államra történő átruházására irányuló Integrációs Programban részt kíván venni.

A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert az Integrációs Programban való részvétellel kapcsolatos intézkedések megtételére.

Határidő: a döntés megküldésére: azonnal

Felelős: Campanari-Talabér Márta polgármester

Végrehajtásban közreműködik: Bérczes Beáta jogi előadó

Kotzó Szabolcs környezetvédelmi ügyintéző

Pecánkáné Szőke Judit pénzügyi csoportvezető

Várpalota, 2022. szeptember 20.

Campanari-Talabér Márta
polgármester

dr. Ignáczi Anita Éva
jegyző